

Zmiana rządu w Anglii.

O podaniu się do dymisji Lloyd Georgea tyle razy już donosiły telegramy z różnych stron, zawsze jednak, jak się okazało, bezpodstawnie, iż i ostatniej o niej wieści z października nikt na

wojny, co do zewnętrznej polityki oświadczył chęć zgodnego współdziałania z aliantami, przede wszystkim zaś z Francją, dążenie do utrwalenia pokoju, wzmocnienie Anglii na zewnątrz i wewnątrz, ale bez uciekania się do podobnych eksperymentów, jakich używał stale jego poprzednik. Bonar Law

liberali sześćdziesiąt, narodowi liberali pięćdziesiąt cztery, inne stronnictwa dziewięć.

Wycieczka Clemenceau do Ameryki.

„Stary Tygrys“ Jerzy Clemenceau, słusznie uważany przez świat za jednego z głównych pogromców Niemiec i ojców traktatu wersalskiego, choć usunął się już w zupełności w zacisze domowego żywota i nie bierze udziału we właściwym życiu politycznym w ścisłym tego słowa znaczeniu, nie zaprzestaje jednak zajmować ogółu od czasu do czasu swą osobą. Na tę jego abstynencję wpłynął może po części i żal do niektórych warstw francuskiego społeczeństwa, które, zdaniem jego, nie docenia należycie położonych przezeń zasług dla dobra ojczyzny. Niejednokrotnie już bowiem zarzucano mu i to z bardzo poważnych źródeł, że nie umiał, czy nie chciał wyzyskać należycie zwycięstwa, odniesionego przez Francję nad Niemcami.

Tak było, czy inaczej, Clemenceau ma jednak wszelkie prawa do tego, aby go zaliczano do największych polityków współczesnej doby, Francji wyświadczył on niezaprzeczenie kolosalne usługi. Jako człowiekowi przyznać mu się musi nadzwyczajną skromność. W dzisiejszych czasach, gdy do pisania pamiętników biorą się ludzie nawet i nie powołani i robią na tem milionowe interesy, Clemenceau, gdy się z podobną propozycją zwrócono do niego, odrzucił ją *a limine*. Uczciwy człowiek nie może napisać wszystkiego co pragnąłby, a fałszowanie prawdy historycznej pozostawia politykom w guście ex-cesarza Wilhelma.

Obecnie wybrał się Clemenceau do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, gdzie ma objechać cały szereg największych miast, aby wygłosić w nich odczyty na temat obecnej sytuacji i zetknąć się osobiście z tamtejszymi wybitnymi osobistościami ze świata politycznego, co leży w interesie jego ojczyzny. Przed wyjazdem z Francji oświadczył, iż podróż do Stanów Zjednoczonych cieszy go ogromnie, w Ameryce bowiem przyswoił sobie

Wycieczka Clemenceau do Ameryki: Jerzy Clemenceau w swej pracowni.

seryo nie brał. Ogólnie przypuszczano, że jest to zwykły manewr polityczny angielskiego dyktatora, jakiego używał stale, ilekroć zaostrzało się położenie, bo i on sam i jego otoczenie byli święcie przekonani, że świat w obecnych warunkach bez Lloyd Georgea się nie obejdzie, że zatem musi spełnić się wszystko to, co on rozkaże. Pokazało się jednak, iż tym razem wiadomości o dymisji angielskiego premiera były prawdziwe, Lloyd George wniósł podanie o dymisję, która została przyjęta, z horyzontu politycznego angielskiego zeszli Unioniści, a miejsce ich zajmuje partya konserwatywna na czele z Bonar Lawem, któremu powierzono misję utworzenia nowego gabinetu.

Wiadomość o ustąpieniu Lloyd Georgea przyjęta została w rozmaity sposób. Większość, tak w samej Anglii, jak i na całym świecie, nie licząca się do zwolenników jego karkołomnej polityki, odetchnęła z ulgą, mniejszość, składająca się z jego przyjaciół w Anglii, a na szerszym świecie z Niem-

chce być faktycznym kierownikiem rządu, ale nie dyktatorem, dlatego oddaje z powrotem główne kierownictwo polityki zagranicznej, przydzielone przez Lloyd Georgea sekretaryatowi prezydium rady ministrów, odpowiedniemu ministrowi, który

Zmiana rządu w Anglii: Były premier, Lloyd George, podczas swej agitacyjnej podróży po kraju w okresie przedwyborczym.

Zmiana rządu w Anglii: Bonar Law, członek partii konserwatywnej, obecny premier angielski.

ców i Żydów, pogrążyła się w czarnej rozpacz.

Nowy premier angielski, Bonar Law, jako program swej działalności przyjął przede wszystkim uporządkowanie wewnętrznych stosunków angielskich i usunięcie fatalnych następstw światowej

odtąd będzie pośrednikiem między rządem angielskim a Ligą Narodów.

Program Bonar Lawa spotkał się w Anglii na ogół z życzliwym przyjęciem. Agitacja przedwyborcza do nowego parlamentu angielskiego była krótka, ale ożywiona, wybory w całym kraju przeszły bardzo składnie a ostateczny wynik ich przyniósł partii konserwatywnej około trzysta pięćdziesiąt mandatów, gdy natomiast inne stronnictwa pozostały w mniejszości, gdyż *Labour Party* (partya robotnicza) zdobyła sto czterdzieści dwa, niezawisli

idee demokratyczne w całej ich czystości, poza tem ciekawy jest przekonać się, jaka różnica istnieje między obecną Ameryką, a tą, którą poznał przed laty kilkudziesięciu.

Zaślubiny ex-Kaisera.

Wdowiec z Doorn, były cesarz niemiecki i król pruski, spędza obecnie w swej pustelni holender-